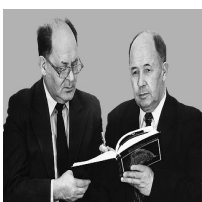

Гродзинський Андрій Михайлович

ГРОДЗИНСЬКИЙ Андрій Михайлович (03. 12. 1926, м. Біла Церква, нині Київ. обл. – 17. 12. 1988, Київ) – ботанік і фізіолог рослин. Син [Михайла](#), брат [Дмитра](#) Гродзинських. Доктор біологічних наук (1965), професор (1967), академік АН УРСР (1979). Державна премія України в галузі науки і техніки (1992, посмертно), премія ім. М. Холодного АН УРСР (1976). Державні нагороди СРСР. Закін. Білоцерків. с.-г. інститут (1954). Від 1957 працював в Інституті ботаніки АН УРСР (Київ): від 1963 – заступник директора з наукової роботи; від 1965 – директор Центр. респ. ботан. саду АН УРСР (нині Нац. ботан. сад ім. М. Гришка НАНУ). Від 1974 – академік-секр. Відділ. заг. біології АН УРСР. Наукові дослідження з питань фізіології рослин, алелопатії, фітоценології, фітодизайну, створення та розвитку ботан. садів. Г. – засн. сучас. алелопатії. Вперше сформулював положення про алелопатію як про кругообіг фізіологічно активних речовин у біогеоценозі; визначив методи об'єктив. оцінки та вимірювання алелопатії; розробив схему донорно-акцептор. взаємодії рослин у біогеоценозах через кореневі виділення, леткі фітогенні (фітонцидні) сполуки й продукти біохім. активності ґрунт. мікроорганізмів і з'ясував роль алелопатії у формуванні структури, стійкості та продуктивності фітоценозів. Узагальнив багаторічне вивчення ролі алелопатії в агрофітоценології, особливо у взаємодії культур. рослин з бур'янами. Г. – один із засн. дослідж. з косміч. біології в Україні. Відп. ред. популяр. в Україні енциклопед. довідника «Лікарські рослини» (К., 1989). Автор наук.-популярного фільму «Пізнаваючи абетку рослин» (1985). Багато років був ведучим телевізій. передач «У світі рослин» та «Джерела». У Центр. респ. ботан. саду ім. М. Гришка АН УРСР заснував 1987 відділ алелопатії, в якому від 1991 функціонує кабінет-музей його імені. Міжнар. алелопат. товариство заснувало премію ім. Г. за кращу публікацію або книгу з питань алелопатії.

Фотоілюстрації

Основні праці

Краткий справочник по физиологии растений. К., 1964; 1973 (співавтор); Аллелопатия в жизни растений и их сообществ. К., 1965; Основы хімічної взаємодії рослин. К., 1973; Проблема почвоутомления и аллелопатия // Физиол.-биохим. основы взаимодействия растений в фитоценозах. 1974. Вып. 5; Проблема биосферы и фитонциды // Фитонциды. К., 1975; Ботанічні сади України й охорона рослинного світу // УБОЖ. 1977. Т. 34, № 2 (співавтор); Аллелопатическое почвоутомление. К., 1979 (співавтор); Популяционный и ценотический подходы при интродукции и акклиматизации растений. К., 1986; Allelopathy in the Soviet Union // Allelochemicals. Role in Agriculture and Forestry. Washington, 1987; General and specific biochemical mechanisms of allelopathic interactions // Abstracts of 14th Intern. congress of biochemistry. Prague, 1988; Аллелопатия растений и почвоутомление: Избр. тр. К., 1991.

Рекомендована література

1. Андрей Михайлович Гродзинский. К., 1986;
2. Головки Э. А., Кваша В. В. Андрей Михайлович Гродзинский (1926– 1988) // А. М. Гродзинский. Аллелопатия растений и почвоутомление: Избр. тр. К., 1991;
3. Гродзинська Г. Подвижник ботанічної науки: До 80-річчя від дня народж. академік А. М. Гродзинського (1926– 1988) // Вісн. НАНУ. 2006. № 12;
4. Андрей Михайлович Гродзинский: Биобиблиография. К., 2006.

Бібліографічний опис:

Гродзинський Андрій Михайлович // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2006. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-31926>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).